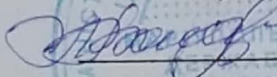

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Людмила ВАРАВА

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВКПП 2.2.1. Феномен несвідомого, свідомості та самосвідомості

Освітньо-професійна програма Практична психологія

Спеціальність 053 Психологія

Факультет філології та масових комунікацій

2020-2021 рік

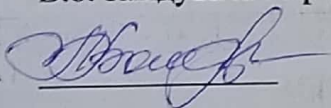
Робоча програма **Феномен несвідомого, свідомості та самосвідомості** для студентів ОПІ Практична психологія_напрямом підготовки 053 Психологія

Розробник: доктор психологічних наук, професор Швалб Ю. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від "27" серпня 2020 року № 1

В.о. завідувача кафедри практичної психології

(Людмила ВАРАВА)

©_МДУ_, 2020 рік
©_МДУ_, Швалб Ю.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	053 Психологія «Практична психологія»	Вибіркова професійної підготовки	
Модулів – 2	053 Психологія (Практична психологія)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: Бакалавр	28	10
		Семінарські	
		32	14
		Самостійна робота	
		118	154
		Індивідуальні завдання:	
		2	2
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5 %

для заочної форми навчання – 0,25%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни є надання знань та вмінь які розкриють специфіку взаємодії свідомості, самосвідомості та несвідомого; властивості та функціонування свідомості в онтогенетичному розвитку особистості. Допоможуть в практичній діяльності психолога розуміти діяння, вчинки, дійсні потреби та інтереси, бажання та прагнення, індивідуально-психологічних особливостей особистості.

Ця мета досягається за допомогою вирішення наступних основних завдань:

1. Ознайомлення студентів-психологів з основними поняттями, принципами, та положеннями психології несвідомого, свідомого та самосвідомості.

2. Надання відомостей щодо різних наукових шкіл та напрямлень визначення категорій несвідомого та свідомого.

3. Ознайомлення студентів з розвитком свідомості особистості в онтогенезі.

4. Вивчення закономірностей розвитку самопізнання особистості; розуміння ролі оцінки в структурі самосвідомості особистості.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Феномен несвідомого, свідомого та самосвідомості» належить до циклу професійної підготовки для освітньої програми «Практична психологія». В програмі зазначено, що курс спрямований на засвоєння теоретичних знань щодо усвідомлення особливостей розвитку й функціонування свідомості та самосвідомості особистості і набуття практичних навичок в роботі з особливостями прояву психічних процесів що впливають на поведінку індивіда (свідомі та несвідомі).

Передумови для вивчення дисципліни. Вивченню дисципліни має передувати опанування змістом навчальних дисциплін: Вступ до спеціальності з адаптаційним тренінгом, Філософія, Історія психології, Загальна психологія, Практикум, Психодіагностика та експериментальна психологія.

Результати навчання. У ході вивчення курсу здобувачі ОП «Практична психологія» набувають наступні компетенції:

Загальні компетенції: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1), знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2), навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 3), здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4), здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. (ЗК11).

Спеціальні компетенції: здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (СК 1); здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (СК 2); здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (СК 3); здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (СК 4); здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (СК 5); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК 7); здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) (СК 8); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту (СК 9); здатність дотримуватися норм професійної етики (СК 10); здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК 11); здатність до надання психологічної допомоги особистості, що опинилася в складних життєвих обставинах та в ситуації невизначеності (СК 14).

Відповідно до набуття загальними та спеціальними компетенціями у студентів формуються наступні результати навчання:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (ПР 1);
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань (ПР 2);
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПР 3);
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (ПР4);
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги (ПР 5);
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (ПР 9);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПР10);
- Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності (ПР 13);
- знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (ПР 16);

- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (ПР 17);
- Ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах (ПР 19).

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Вступ до психології несвідомого та свідомості

ТЕМА 1. Теоретичні моделі та метафори свідомості і несвідомого. Визначення категорій несвідомого, свідомого та самосвідомості. Методологічне підґрунтя проблеми свідомого та несвідомого в структурі психічного. Теоретичні підходи та дослідження несвідомого й свідомості в психології.

ТЕМА 2. Неусвідомлені та свідомі регуляції психічних станів. Психічні стани особистості як сукупність поточних можливостей психіки. Рівні психічної активності індивіда. Особливості визначення параметрів показників психічних станів індивіда. Свідома діяльність та неусвідомлені вчинки.

ТЕМА 3. Індивідуальне та колективне несвідоме. Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структурні компоненти психічного за З. Фрейдом. Індивідуальне та колективне несвідоме в психоаналізі. Архетипічні образи колективного несвідомого в теорії К. Юнга. Складові структури особистості за К. Юнгом. Розвиток психоаналітичного методу в психології.

ТЕМА 4. Психодинамічна теорія особистості. Психоаналіз: основні концепції та принципи. Психосексуальний розвиток особистості за З. Фрейдом. Аналітична психологія К. Юнга. Індивідуальна психологія А. Адлера. Трансактний аналіз Е. Берна. Соціокультурна теорія К. Хорні. Теорія соціального характеру Е. Фрома.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Методологічні проблеми психології самосвідомості.

ТЕМА 5. Ідеалістичні та матеріалістичні проблеми психології свідомості. Історія психічного відображення. Інтроекція як метод пізнання. Сукупність почуттів як «внутрішній досвід». Критична позиція функціоналізму в теорії свідомості.

ТЕМА 6. Загальні теоретичні підходи до проблеми визначення свідомості. Проблема визначення категорії «самосвідомість». Процес історичного розвитку самосвідомості. Лінія розвитку самосвідомості в напрямку від нерозчленованості об'єкта і суб'єкта до їхнього усе більш чіткого поділу. Двоаспектна теорія свідомості. Феноменологічна теорія свідомості.

Релігійна свідомість. Міфічна та міфологічна свідомість. Властивості свідомості. Функції свідомості. Проблема діагностики свідомості та самосвідомості.

ТЕМА 7. Свідомість в онтогенетичному розвитку особистості. Генетико-моделюючий метод дослідження особистості. Психологічна герменевтика – наука про розуміння. Концепція сталих індивідуальних рис особистості. Багатовимірна концепція особистості та інтеграція психологічних теорій діяльності, установки і вчинку. Ідентичність та автентичність особистості.

1. ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. Закономірності розвитку самопізнання особистості.

ТЕМА 8. Особливості розвитку самосвідомості особистості. Феномен суб'єктивного уподібнення і диференціації у соціальній ситуації психічного розвитку дитини. Прийняття точки зору іншого на себе. Формування самосвідомості і дитячо-батьківські стосунки.

Формування стандартів та рівня прагнень, самооцінки. Контроль та самоконтроль, особливості формування регуляції поведінки. Ідентифікація.

ТЕМА 9. Самопізнання. Співвідношення розвитку та формування Я-концепції. Специфіка самопізнання через пізнання самого себе. Самопізнання як складний, багаторівневий процес, індивідуалізовано розгорнутий у часі. Рівень розвитку самосвідомості як досягнення зрілого і щирого розуміння себе.

Основні складові «Я – концепції». «Образ Я» в структурі «Я - концепції» особистості. Вікові та статеві особливості «образу – Я» людини. Головні чинники формування позитивного самосприймання.

ТЕМА 10. Оцінка в структурі самосвідомості особистості. Співвідношення оцінка – цінність – ставлення. Самооцінка як емоційно-ціннісне ставлення особистості до себе. Види самооцінки. Функції самооцінювання. Становлення і зміна самооцінки. Вікові та статеві особливості самооцінки. Загальні закономірності функціонування оцінного ставлення особистості до себе.

ТЕМА 11. Функціонування, становлення та саморозвиток особистості в сучасному просторі. Індивідуальні форми активності людини. Поняття індивідуального стилю саморегуляції. Індивідуально-типові особливості системи саморегуляції. Суб'єктивні критерії досягнення мети як функціональні складові психічної регуляції. Концептуальні представлення про модель саморегуляції. Індивідуальні особливості саморегуляції в зв'язку з успішністю діяльності. Індивідуальні особливості саморегуляції як індивідуально-типовий комплекс стильових особливостей. Компоненти оперантної саморегуляції: самоспостереження, самоінструкування, самопідкріплення. Самоконтроль.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем		Кількість годин										
		денна форма					заочна форма					
1	2	усього					усього					
		у тому числі					у тому числі					
		л	с	п	ін д	с.р.	л	с	п	інд	с.р.	
Модуль 1												
Змістовний модуль I. Вступ до психології несвідомого та свідомості												
Теоретичні моделі та метафори свідомості і несвідомого	14	2	2			10	16		2			14
Неусвідомлені та свідомі регуляції психічних станів	14	2	2			10	16	2				14
Індивідуальне та колективне несвідоме	14	2	2			10	14					14
Психодинамічна теорія особистості	18	4	4			10	16		2			14
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	62	2	4			56
Змістовний модуль II. Методологічні проблеми психології самосвідомості												
Ідеалістичні та матеріалістичні проблеми психології свідомості	14	2	2			10	16		2			14
Загальні теоретичні підходи до проблеми визначення свідомості	18	4	4			10	18	4				14
Свідомість в онтогенетичному розвитку особистості	16	2	4			10	16		2			14
Разом за змістовим модулем 2	48	8	10			30	50	4	4			42

Змістовний модуль III. Закономірності розвитку самопізнання особистості											
Особливості розвитку самосвідомості особистості	16					12	16				14
Самопізнання. Співвідношення розвитку та формування Я-концепції	16	4	4			12	16		2		14
Оцінка в структурі самосвідомості особистості	16					12	16				14
Функціонування, становлення та саморозвиток особистості в сучасному просторі	20	6	8			12	18		4		14
Разом за змістовим модулем 3	70	10	12			48	66	4	6		56
Усього годин	178	28	32			118	178	10	14		154
Модуль 2											
ІНДЗ					2						2
Усього годин	180	28	32		2	118	180	10	14		154

5. Теми семінарських занять

Назва теми		Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні моделі та метафори свідомості і несвідомого	2	1
2	Неусвідомлені та свідомі регуляції психічних станів	2	1
3	Індивідуальне та колективне несвідоме	2	1
4	Психодинамічна теорія особистості	4	1
5	Ідеалістичні та матеріалістичні проблеми психології свідомості	2	1
6	Загальні теоретичні підходи до проблеми визначення свідомості	4	1

7	Свідомість в онтогенетичному розвитку особистості	4	2
8	Особливості розвитку самосвідомості особистості	2	1
9	Самопізнання. Співвідношення розвитку та формування Я-концепції	4	2
10	Оцінка в структурі самосвідомості особистості	2	1
11	Функціонування, становлення та саморозвиток особистості в сучасному просторі	4	2
	Разом	32	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні моделі та метафори свідомості і несвідомого	10	14
2	Неусвідомлені та свідомі регуляції психічних станів	10	14
3	Індивідуальне та колективне несвідоме	10	14
4	Психодинамічна теорія особистості	10	14
5	Ідеалістичні та матеріалістичні проблеми психології свідомості	10	14
6	Загальні теоретичні підходи до проблеми визначення свідомості	10	14
7	Свідомість в онтогенетичному розвитку особистості	10	14
8	Особливості розвитку самосвідомості особистості	12	14
9	Самопізнання. Співвідношення розвитку та формування Я-концепції	12	14
10	Оцінка в структурі самосвідомості особистості	12	14
11	Функціонування, становлення та саморозвиток особистості в сучасному просторі	12	14
	Разом:	118	154

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів	Форма звіту
1.	<i>Завдання 1:</i> Укласти перелік основних метафор свідомості.	5	Конспект - реферат

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів	Форма звіту
2.	<i>Завдання 2:</i> Знайти у періодичній літературі статті, що розкривають особливості Феномену несвідомого та самосвідомості особистості. Проаналізувати їх. Підготувати коротку доповідь щодо питань, які в них розкриваються. (Не менше 3 статей).	10	Анотації Доповідь
3.	<i>Завдання 3:</i> Підготувати презентацію на тему «Типові форми поведінки у фруструючих ситуаціях (або різних станах)»	10	Презентація
4.	<i>Завдання 4:</i> Написати есе за темою «Домінуючі конфлікти у розвитку особистості та їх вплив»	10	Письмова робота

8. Методи навчання

Курс в методичному плані являє собою поєднання лекцій, семінарських занять та самостійної роботи. Викладання курсу передбачає проведення лекційних занять та виконання завдань до самостійної роботи, спрямованих на опрацювання наукової літератури з проблем психологічних феноменів несвідомого, свідомості та самосвідомості.

Теоретико-методологічний аналіз сучасного стану досліджень щодо проблеми розвитку та формування свідомості й самосвідомості особистості є провідним компонентом в освоєнні досліджуваної дисципліни. Кожне заняття умовно поділяється на монологічну (лекція) і діалогічну (демонстрація, дискусія, вправи) частини. Активні форми роботи становлять особливу навчальну психотехнічну систему і взаємопов'язані між собою.

9. Критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості здобувачів до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Модульний контроль теоретичних знань і практичних навичок проводиться наприкінці змістовного модулю за рахунок аудиторних годин і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення контрольних заходів.

Результати опрацювання семінарських занять та оцінки поточного контролю (індивідуальні роботи) реєструються в журналі викладача. Сума набраних балів має скласти не менш 40 балів – допуск до складання іспиту.

10. Засоби оцінювання

Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності активності роботи здобувачів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: виступи з доповідями та виконання тестових завдань на семінарських заняттях, виконання практичних завдань; участь в обговоренні питань з певної теми; відповіді на запитання викладача; підготовка індивідуальних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3			ІНДЗ		
T1	T 2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T 9	T10	T11	35	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань на семінарських заняттях передбачено в аудиторії, яка обладнана комп'ютерною технікою, в якій є доступ до мережі Інтернет,

мультимедійний проектор, екран, дошка, що дозволяє оволодівати вміннями створення інформаційного продукту у вигляді документа, пошуку та опрацюванню інформацію, використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал тощо.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бехтерев В.М. Сознание и его границы – Избранное, Т.2. - 222 с.
2. Выготский Л.С. Психика, сознание, бессознательное // Собр.соч.: В 5-ти т. – М.: Педагогика, 1982. – Т.1.
3. Вахромов Е.Е. Проблема человека: Самость и Я в психологии //Мир психологии, 2002, №2. С. 30 – 43.
4. Гамезо М.В., Домашенко И.А. Атлас по психологии. – М., 1983. – 133с.
5. Джеймс У. Поток сознания. – Психология сознания. Хрестоматия. – СПб., 2001.
6. Зинченко В.П. Проблема внешнего и внутреннего и становление образа себя как реализация сознания //Мир психологии, 1999, № 1, С. 97-104.
7. Коледа С. Моделирование бессознательного. – М., 2000.
8. Кон И.С. Постоянство и изменчивость личности // Психологический журнал. – 1987. – Т. 8. - № 4. – С. 126-137.
9. Лапланш Ж., Понталис Ж. Словарь по психоанализу. – М.,1996. – 450с
- 10.Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М.,1975.- 304с.
- 11.Лурия А.Р. Об историческом развитии познавательных процессов. М., 1974.
- 12.Мерлин В.С. Структура личности. Характер, способности, самопознание: Учебное пособие к спецкурсу. – Пермь, 1990.
- 13.М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К.: Вища школа, 1998. – 650с.
- 14.Налимов В.В. Спонтанность сознания: Вероятностная теория смыслов и смысловая архитектура личности. – М., 1989. – 287с.
15. Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика : монографія / за ред. С.Д. Максименка, В.Л. Зливкова, С.Б. Кузікової. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 430 с.
- 16.Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. К.: Либідь, 1999. – 536с.
- 17.Панталеєв С.Р. Самоотношение как эмоционально-оценочная система. – М., 1991.
18. Швалб Ю.М. Целеполагающее сознание: психологические модели и исследования : монография. – К.: Милленниум, 2003. – 152 с.
19. Швалб Ю.М. Провина та почуття провини у структурі життєвих відносин особистості // Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія / за заг. ред. В.П. Садкового, О.В. Тімченка. – Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2017. – 777 с. – С. 61 – 80.
20. Швалб Ю.М. Психологічна структура складних життєвих обставин // Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і

практика : монографія / за ред. С.Д. Максименка, С.Б. Кузікової, В.Л. Зливкова. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. – 540 с. – С. 20 – 40.

Допоміжна:

1. Райгородский Д.Я. Самосознание и защитные механизмы личности – Самара, 2006.
2. Роджерс К. Вигляд на психотерапію. Становлення людини. – М., 1998.
3. Романова Е.С. Механізми психологічної захисту. Генезис. Функціонування. Діагностика. – Мытищи, 1996
4. Рубинштейн С.Л. Бытие и сознание. М., 1957.
5. Салливан Г.С. Интерперсональная теория в психиатрии. – М., 1999.
6. Столин В.В. Самосознание личности. – М., 1983.
7. Субботский Е.В. Индивидуальное сознание как система реальностей / в кн.: Традиции и перспективы деятельностного подхода в психологии: школа А.Н. Леонтьева. – М., 1999.
8. Улибина Е.В. Психология обыденного сознания. – М., 2001. -263с.
9. Фрейд З. Психология бессознательного. – М., 1989.
10. Фрейджер Р., Фейдимен Дж. Личность. Теория, эксперименты, упражнения. – М., 2001. – 864с.

13. Інформаційні ресурси.

1. http://royallib.com/book/freyd_zigmund/bessoznatelnoe.html
2. http://loveread.ec/view_global.php?id=8776
3. <https://www.ozon.ru/context/detail/id/4103195/>